

Tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody

Bývalé odkaliště Jívka: nové tůně plné vážek!

(23. srpna 2022) Na bývalém odkališti na Broumovsku, které je jedním z Míst pro přírodu, vybudoval Český svaz ochránců přírody (ČSOP) za finanční podpory Nadačního fondu Veolia soustavu různě velkých tůní. Ty se staly během několika měsíců domovem mnoha vážek i dalších živočichů.

Bývalé odkaliště dolu a úpravny měděné rudy v Jívce na Broumovsku patří k přírodně velmi cenným územím s výskytem několika druhů orchidejí a dalších vzácných rostlin, ale především velkým bohatstvím bezobratlých živočichů. Proto část tohoto území Český svaz ochránců přírody odkoupil.

Na odkalištích, Jívku nevyjímaje, jsou přírodně nejceněnější plochy bez porostu, tedy písčiny a tůně. První aktivitou nových vlastníků tak bylo rozšířit tyto zarůstající plochy. Po vyřízení řady potřebných povolení bylo začátkem letošního roku mimo jiné v centrální části obnoveno či nově vybudováno osm různě velkých tůní o celkové ploše zhruba 1000 m². Dnes lze v tůních najít larvy čolků obecných, kolem poskakují čerstvě vylíhlé žabky, občas sem zaletí vzácný čáp černý, zejména je zde ale veliké množství vážek. Zatím bylo od počátku jara kolem tůní na Jívce pozorováno 19 druhů. „Procházíte se rákosinami mezi tůněmi a všude kolem vás poletují snad stovky drobných šidílek. Na stéblech rákosů nad vodní hladinou posedávají vážky, svými nápadnými barvami a klidným chováním ideální objekty pro fotografie. A nad hladinou vartují ohromná modrozelená šídla. Dokáží se zastavit ve vzduchu jako helikoptéry. Vyhlíží potravu, pak vystartují a přímo v letu uloví například motýla,“ vzpomíná na nedávnou návštěvu lokality Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu. Z nejzajímavějších druhů byly letos pozorovány například celoevropsky chráněná vážka jasnokvrnná, šídlo sítinové či šídlatka tmavá.

„Tůně jsou vybudovány tak, aby byla každá jiná. Některé velké, jiné menší, s různě svažitými a členitými břehy. Tůně uprostřed lokality mají stálou hladinu vody, v tůních při okraji hladina v průběhu roku kolísá. Právě takováto rozmanitost je potřeba“, vysvětluje David Číp z Velkojaroměřského pozemkového spolku, který o lokalitu pečuje.

Partnerem této lokality je Nadační fond Veolia. Přispěl finančně na výkup pozemku i na jeho nynější úpravy. „S Českým svazem ochránců přírody spolupracuje náš nadační fond na podobných projektech již od roku 2008,“ říká Vendula Valentová, ředitelka Nadačního fondu Veolia. „Záchrana mokřadních lokalit a péče o ně má velký smysl a my se na nich rádi podílíme. Na tyto účely jsme doposud věnovali téměř 4,5 milionu korun.“

Bližší informace:

Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu – 777 063 340, jan.moravec@csop.cz

David Číp, Velkojaroměřský pozemkový spolek – 603 847 189, coracias@seznam.cz

Vendula Valentová, Nadační fond Veolia, vendula.valentova@veolia.com

Poznámky:

Místa pro přírodu jsou lokality ve vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Ten je vykupuje z finančních darů, poskytnutých dárce na účet stejnojmenné veřejné sbírky (účet č. 9999922/0800,

www.mistoproprirodu.cz), ale i dalších donátorů, za účelem jejich trvalé ochrany. Dlouhodobým podporovatelem kampaně Místo pro přírodu je právě Nadační fond Veolia. Zatím bylo vykoupeno 50 lokalit (180 ha pozemků).

Nadační fond Veolia spolupracuje s Českým svazem ochránců přírody již řadu let, v současné době se společné aktivity soustřeďují především na ochranu mokřadů. V rámci programu Vraťme vodu přírodě (www.nfveolia.cz/programy/vratme-vodu-prirode) nadační fond podporuje jednak výkupy mokřadních pozemků za účelem jejich ochrany, jednak různá praktická opatření v terénu. Projekt je možno podpořit nákupem v charitativním e-shopu NF Veolia na eshop.nfveolia.cz.

Velkojaroměřský pozemkový spolek je jednou ze základních organizací Českého svazu ochránců přírody. Patří k největším pozemkovým spolkům u nás – pečuje o více jak 80 lokalit (téměř 500 hektarů) po celé republice. Pozemkové spolky jsou neziskové organizace, chránící přírodní a kulturní dědictví na základě vlastnických či užívatelských práv k cenným pozemkům a objektům (www.pozemkovespolky.cz).

Jedna z nových tůní na bývalém odkališti Jívka

samice vážky obecné

vážka čtyřskvrnná

larva šídla

Tyto i další fotografie ke stažení: <http://www.csop.cz/kestazeni/foto-jivka-2022.zip>